

יש עכשיו דיבור חדש

מדריך לכתיבה בעברית שוויונית

שדולת הנשים בישראל
لهيئة النساء في إسرائيل
The Israel Women's Network

שווה לדבר שווה

לשפה בה אנו משתמשים השפעה רבה על ההכרה או ההדרה המגדרית. שימוש מודע ומושכל בשפה יכול לחולל שינוי של ממש במציאות העסקית כמו גם במציאות המגדרית.

מחקרים שונים ממחישים עד כמה הכתיבה וההתנסחות שלנו משפיעים עלינו. כך למשל, העלה מחקרן של ד"ר תמר קריכלי-כץ וד"ר טלי רגב, כי **נשים מקבלות ציונים גבוהים יותר במבחנים במתמטיקה, כשאלה כתובים בלשון נקבה, ביחס לאותם מבחנים כשהם כתובים בלשון זכר.** בעקבות המודעות ההולכת וגוברת לעניין, ובכלל זה הראיות המדעיות שהצטברו, כבר אומצה שפה שוויונית על ידי ארגונים רבים בישראל.

קל לדבר שווה

בין אם מדובר **בתוכן של אתר האינטרנט** שמציג את החברה לקהל הרחב, ובין אם מדובר במלל שהוקלט עבור **מערכת למענה קולי**. בין אם מדובר **בטפסים מקוונים**, או **בנאום** שמנהלת או מנהל נושאים בפני קהל, **יש דרכים רבות להשתמש בשפה שוויונית**.

בעמודים הבאים נדגים אותן, ונראה עד כמה קל לבצע את המהפך החשיבתי הזה - ועדיין לכתוב ולדבר בשפה קולחת וברורה. נדגים גם עד כמה קל לעתים לפספס, לשכוח ולבצע טעויות מתוך הרגל, שבסופו של דבר גורמות לחלק מאיתנו להרגיש כי נותרו בצד.

נאחל לכולנו יום אישה אפקטיבי, המקדם גיוון ושוויון

נסוּחַ נִיטְרָלִי

הנחיות ופניות בלשון זכר, שהשתרשו באתרים ובטפסים מקוונים רבים, אפשר **להפוך לניטרליות מבחינה מגדרית**.
הדרך הקלה ביותר היא מעבר מלשון זכר יחיד - לתצורה של שם הפעולה

היכנס ← לכניסה

עדכן פרטים ← לעדכון פרטים

פְּנִיָּה לְשָׁנֵי הַמִּינִים

במקום פנייה למגדר אחד, קל וכדאי להשתמש בפנייה לגברים ולנשים.

ברוכים הבאים
וברוכות הבאות ← ברוכים הבאים

שמואל ב' לשון רבים

כאשר הפנייה באתר מניעה אנשים
לפעולה, אפשר להשתמש **בתצורת**
ציווי ברבים, שהיא ניטרלית מבחינה
מגדרית.

דברו איתנו

שדות המסומנים ב- * חובה
שם מלא *

כתובת הדואר האלקטרוני שלך *

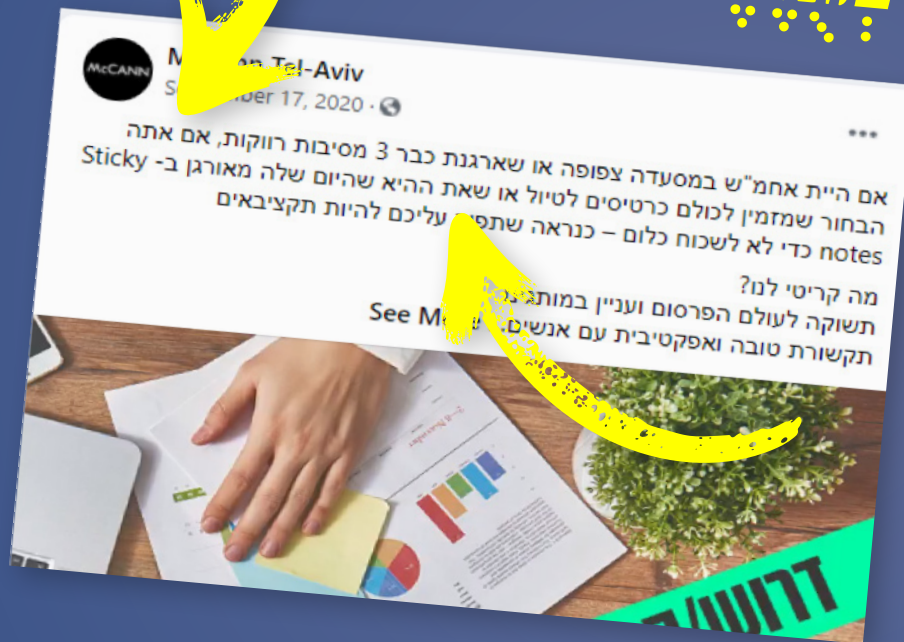
מספר הטלפון שלך *

מה אנחנו יכולים לעשות בשבילך? *

קליק וקיבלנו

התייחסות מגוונת

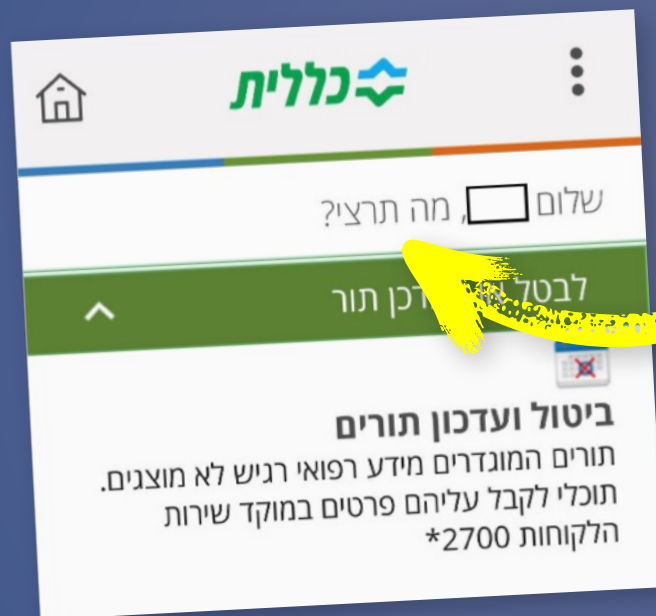

אפשר לפרט ולפנות בנפרד לקוראים ולקוראות, **כל אחד ואחת בדרך אחרת ומגוונת** שרק הופכת את התוכן לעשיר יותר - רווח נקי לאתר או לפרסום. כמו כאן:

פְּנִיָּה בְּהֵתָאֵם לְמִיז הַמְּשִׁתְּמֵשׁ/ת

כבר בשלב הרישום לאתר ניתן
לאפשר בחירה במין בו יוצג
הטקסט, כמו כאן:

לשמור על בסיסיות הפולה

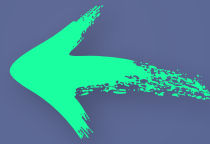
דרך ותיקה וקלה לפנות אל שני המינים בו זמנית היא להשתמש בסיומת כפולות. השיטה המוכרת יותר היא באמצעות **לונסן**, למשל: "לקביעת תור רופא/ה". באחרונה רווח השימוש גם בנקודה, כמו למשל: "א.נשים", "כולכם.ן".

הפוך: סטראוטיפים

כשקיימת הזדמנות לפנות גם בלשון זכר וגם בלשון נקבה - עדיף לנצלה על מנת לעורר מחשבה באמצעות שבירת התפקידים המסורתיים.

הרופאות
והאחים

הרופאים
והאחיות

דברים שקדאי לשפר

בדוגמה הימנית נעשה שימוש בלשון זכר יחיד, ומשמאל דוגמה עדיפה - **בה נעשה שימוש בפניה ברבים**

כמה יעלה לי הארגז?
₪ 129.00

הוסיפו לעגלה

האיזור האישי שלכם

כאן תוכלו לצפות בפרטי ההזמנה ולרכוש שירותים נלווים לטיסה
כשעה לאחר ביצוע ההזמנה

מספר הזמנה

מספר הזמנה

שם משפחה (באנגלית)

התחבר

דברים שפדאי לשפר

בדוגמה הזו, **עדיף**
היה להשתמש בשם
הפועל במקום לכתוב
את ההוראות כאילו
הן ניתנות לגבר
אני רוצה לקבל SMS לנייד

התחבר / הרשם
עם שם משתמש וסיסמה

תעודת זהות מספר טלפון בזק

תעודת זהות

מספר תעודת זהות של בעל הקו / ח"פ

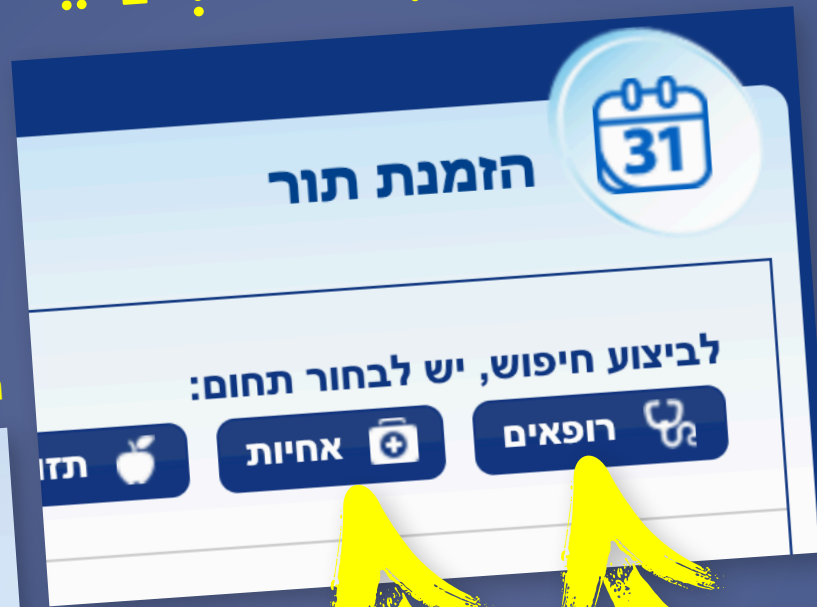
שלח לי SMS עכשיו לנייד

דברים שפדאי לשיפור

בדוגמה הזו, נעשה שימוש
סטראוטיפי בשפה: גברים
בתפקיד הבכיר יותר, נשים
בתפקיד בכיר פחות.

הדרך השוויונית תהיה
לציין את בכירותן של
הרופאות לצד הרופאים

לְסִכּוּם: אֵלֶּה הַכְּלָלִים

- **פנייה ניטרלית.** שימוש בשם הפעולה. לכניסה. לתשלום
- **פנייה מכלילה.** פנו גם לגבר וגם לאישה. ברוכים הבאים וברוכות הבאות
- **סיומת כפולה.** השתמשו בסיומות שמתאימות לשני המינים. אזרחים. יות או אזרחים/יות
- **היפוך סטריאוטיפים.** כשקיימת הזדמנות לפנות גם בלשון זכר וגם בלשון נקבה – עדיף לנצלה על מנת לעורר מחשבה באמצעות שבירת התפקידים המסורתיים. **רופאות ואחים**
- **ואם קשה לבחור מהיכן להתחיל,** נקודת פתיחה טובה היא **שימוש בלשון רבים.** משם כבר **תתקדמו**

מתוך: מדריך "דברו אלינו" – דפנה אייזנרייך, מנוסחים כללים ברורים לפנייה שוויונית וניטרלית-מגדרית, תוך פירוט כיצד להשתמש בהם, מתי נכון ומומלץ להשתמש בכלל מסוים ומתי עדיף להימנע מיישומו

עברית שוויונית

נקודת התחלה מעולה לסיום ההדרה

שדולת הנשים בישראל
لهيئة النساء في إسرائيل
The Israel Women's Network